

VODILNI PARTNER

PARTNERJI

PODIZVAJALCI

NAROČNIK

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Direktorat za kmetijstvo

Sektor za urejanje kmetijskega prostora in zemljiške operacije

Dunajska cesta 22 | 1000 Ljubljana

STROKOVNA PODLAGA S PODROČJA KMETIJSTVA ZA OBČINO MAKOLE

IZVAJALCI STROKOVNE PODLAGE:

LOCUS prostorske informacijske rešitve d.o.o.

Ljubljanska cesta 76 | 1230 Domžale

GEODETSKI ZAVOD CELJE

Ulica XIV. divizije 10 | 3000 Celje

IGEA Svetovanje in storitve s področja nepremičnin, infrastrukture in prostora, d.o.o.

Podpeška cesta 1 | 1351 Brezovica pri Ljubljani

ZUM urbanizem, planiranje, projektiranje d.o.o.

Grajska ulica 7 | 5000 Maribor

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj

Ormoška c. 28 | 2250 Ptuj

AGRARIUS, tla in okolje, Tomaž Kralj s.p.

Gorjuše 16 | 4264 Bohinjska Bistrica

Domžale, april 2022, popravek julij 2022

PROJEKT

Izdelava strokovnih podlag s področja kmetijstva
Strokovna podlaga s področja kmetijstva za občino Makole

NAROČNIK

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Direktorat za kmetijstvo
Sektor za urejanje kmetijskega prostora in zemljiške operacije
Dunajska cesta 22 I 1000 Ljubljana

ŠTEVILKA POGODBE

2330-22-000065

KONZORCIJ

VODILNI PARTNER

Locus d.o.o., Ljubljanska cesta 76, 1230 Domžale

PARTNERJI

Ljubljanski urbanistični zavod d.d., Verovškova ulica 64, 1000 Ljubljana

Geodetski zavod Celje, Ulica XIV. divizije 10, 3000 Celje

Igea d.o.o., Podpeška cesta 1, 1351 Brezovica pri Ljubljani

Acer Novo mesto d.o.o., Šentjernejske ceste 43, 8000 Novo mesto

ZUM urbanizem, planiranje, projektiranje d.o.o., Grajska ulica 7, 2000 Maribor

ZEU načrtovanje, inženiring d.o.o., Ulica Staneta Rozmana 5, 9000 Murska Sobota

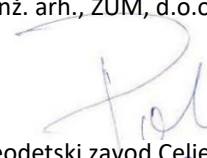

PODIZVAJALCI

Agrarius, tla in okolje, Tomaž Kralj s.p., Gorjuše 17b, 4264 Bohinjska Bistrica

KGZS, Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj, Ormoška cesta 28, 2251 Ptuj

Razvojni center Planiranje d.o.o., Ulica XIV. divizije 14, 3000 Celje

UL, Biotehniška fakulteta, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana

PROJEKT	Izdelava strokovnih podlag s področja kmetijstva Strokovna podlaga s področja kmetijstva za občino Makole
FAZA	končno poročilo
IZDELOVALCI STROKOVNE PODLAGE	Locus d.o.o. , Ljubljanska cesta 76, 1230 Domžale Geodetski zavod Celje , Uliva XIV. divizije 10, 3000 Celje IGEA d.o.o. , Podpeška cesta 1, 1351 Brezovica pri Ljubljani ZUM urbanizem, planiranje, projektiranje d.o.o. , Grajska ulica 7, 5000 Maribor Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj , Ormoška c. 28, 2250 Ptuj Agrarius, tla in okolje, Tomaž Kralj s.p. , Gorjuše 17h, 4264 Bohinjska Bistrica
VODJA PROJEKTNE SKUPINE	Nina Lipušček, univ. dipl. inž. kraj. arh., Locus, d.o.o.
OŽJA PROJEKTNA SKUPINA	PROSTORSKO NAČRTOVANJE Vesna Polanc Marinič, univ. dipl. inž. arh., ZUM, d.o.o. PA PPN ZAPS 0749 BONITIRANJE Aleš Žnidarko, mag. agr. ekon., Geodetski zavod Celje, d.o.o. pooblastilo za bonitiranje 11202-1/2014-7 KMETIJSTVO Marko Černe, univ. dipl. inž. agr., KGZS, Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj dr. Tomaž Kralj, univ. dipl. inž. agr., AGRARIUS, s.p.
ŠIRŠA PROJEKTNA SKUPINA	Leon Kobetič, univ. dipl. inž. grad., Locus, d.o.o. Marjeta (Metka) Jug, univ. dipl. inž. kraj. arh., Locus, d.o.o. Dominik Bovha, univ. dipl. inž. geod., Geodetski zavod Celje, d.o.o. Petra Recko Novak, univ. dipl. inž. geod., Geodetski zavod Celje, d.o.o. Tomaž Černe, univ. dipl. inž. geod., IGEA, d.o.o. Marinka Konečnik Kunst, univ. dipl. ekon., ZUM d.o.o. Anja Judež, mag. prost. načrt., IGEA, d.o.o. Urška Ivančič, mag. inž. geod. geoinf., Locus, d.o.o. Andrej Podjed, gr. teh., Locus, d.o.o. Peter Cafuta, univ. dipl. inž. geod., ZUM d.o.o. Rasto Kirn, univ. dipl. inž. arh., ZUM d.o.o. Nikola Pintarič, mag. inž. arh., ZUM d.o.o. Gašper Ževma, mag. inž. arh., ZUM d.o.o.
DATUM	Domžale, april 2022, popravek julij 2022

Kazalo

1 ANALIZA PRIDELOVALNEGA POTENCIALA V OBČINI.....	11
2 ANALIZA IZVEDENIH KOMASACIJ, OSUŠEVANJ ALI NAMAKANJ V OBČINI	16
3 POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ.....	17
3.1SKUPNE POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ	17
3.2SKUPNE POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ PO POSAMEZNEM PODTIPU STRATEŠKIH OBMOČIJ	17
3.3POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ, DOLOČENIH KOT PREDLOG OBMOČIJ TRAJNO VAROVANIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ	19
3.4POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ, DOLOČENIH KOT PREDLOG OBMOČIJ TRAJNO VAROVANIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ PO POSAMEZNEM PODTIPU STRATEŠKIH OBMOČIJ.....	19
3.5POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ, DOLOČENIH KOT OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ, POTENCIALNO PRIMERNIH ZA KMETIJSTVO	20
3.6POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ, DOLOČENIH KOT OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ POTENCIALNO PRIMERNIH ZA KMETIJSTVO, PO POSAMEZNEM PODTIPU STRATEŠKIH OBMOČIJ.....	20
3.7PODATEK O POVRŠINI IN DELEŽU ZEMLJIŠČ V OBČINI GLEDE NA POGOJE ZA DOLOČITEV PREDLOGA OBMOČIJ TVKZ	21
4 OPIS POSTOPKA DOLOČANJA PREDLOGA OBMOČIJ TRAJNO VAROVANIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN DRUGIH ZEMLJIŠČ, POTENCIALNO PRIMERNIH ZA KMETIJSKO PRIDELAVO.....	23
4.1HEMA OBDELAVE PODATKOV, ZAOKROŽEVANJA IN IZLOČITEV	23
4.2VHODNI PODATKI.....	24
4.3MODELIRANJE	24
4.4PREDLOG OBMOČIJ PO MODELIRANJU.....	27
4.5AVTOMATSKO ZAOKROŽEVANJE.....	28
4.6IZLOČANJE	28
4.7DODATNA IZLOČANJA - IZLOČITEV POZIDANIH ZEMLJIŠČ, VODNIH ZEMLJIŠČ IN CEST.....	30
4.8ROČNO OBLIKOVANJE OBMOČIJ	33
4.9OBMOČJA, POTENCIALNO PRIMERNA ZA KMETIJSTVO	39
4.10 REZULTAT PO ZAOKROŽEVANJU	40

STROKOVNA PODLAGA S PODROČJA KMETIJSTVA ZA OBČINO MAKOLE

Občina Makole

Sistem prostorskega načrtovanja kmetijskih zemljišč po Zakonu o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D in 79/17; v nadaljnjem besedilu: ZKZ) temelji na določitvi trajno varovanih kmetijskih zemljišč v prostorskih aktih lokalnih skupnosti.

ZKZ določa, da se z uredbo določijo območja, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo zaradi pridelovalnega potenciala kmetijskih zemljišč, njihovega obsega, zaokroženosti, zagotavljanja pridelave hrane ali ohranjanja in razvoja podeželja ter ohranjanja krajine (v nadaljnjem besedilu: strateška območja za kmetijstvo in pridelavo hrane).

Strateška območja za kmetijstvo in pridelavo hrane predstavljajo potencialna območja trajno varovanih kmetijskih zemljišč.

Območja trajno varovanih kmetijskih zemljišč se bodo ob upoštevanju uredbe o strateških območjih za kmetijstvo in pridelavo hrane določila v prostorskih aktih lokalnih skupnosti, podlaga za določitev trajno varovanih kmetijskih zemljišč v prostorskem aktu lokalne skupnosti pa je strokovna podlaga s področja kmetijstva.

ZAKONSKA OSNOVA

- Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D in 79/17),
- Uredba o območjih za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo (Uradni list RS, št. 71/16),
- Pravilnik o vsebini elaborata posegov na kmetijska zemljišča (Uradni list RS, št. 83/16),
- Pravilnik o tehničnih, strokovnih in organizacijskih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati organizacije za izdelavo strokovnih podlag s področja kmetijstva (Uradni list RS, št. 80/16 in 12/19),
- Pravilnik o podrobnejših pogojih za določitev predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč ter o podrobnejši vsebini strokovnih podlag s področja kmetijstva (Uradni list RS, št. 55/17).

Uporabljene kratice:

TVKZ – trajno varovana kmetijska zemljišča

TVKZp - trajno varovana kmetijska zemljišča na območju evidence stavbnih zemljišč

TVKZv- trajno varovana kmetijska zemljišča na območju vodnega katastra

TVKZc- trajno varovana kmetijska zemljišča na območju dejanske rabe zemljišč javne cestne infrastrukture

TVKZg- trajno varovana kmetijska zemljišča na območju dejanske rabe gozdnih zemljišč

OKZ – ostala kmetijska zemljišča

OKZp – ostala kmetijska zemljišča na območju evidence stavbnih zemljišč

OKZv – ostala kmetijska zemljišča na območju vodnega katastra

OKZc – ostala kmetijska zemljišča na območju dejanske rabe zemljišč javne cestne infrastrukture

OKZg – ostala kmetijska zemljišča na območju dejanske rabe gozdnih zemljišč

OKZi – ostala kmetijska zemljišča, izločena iz predloga TVKZ, skladno z usmeritvami za izločanje (priloga 2)

ODZ – območja drugih zemljišč

ODZp – območja drugih zemljišč na območju evidence stavbnih zemljišč

ODZv – območja drugih zemljišč na območju vodnega katastra

ODZc – območja drugih zemljišč na območju dejanske rabe zemljišč javne cestne infrastrukture

ODZg – območja drugih zemljišč na območju dejanske rabe gozdnih zemljišč

PPK – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo

PPKp – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo na območju evidence stavbnih zemljišč

PPKv – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo na območju vodnega katastra

PPKc – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo na območju dejanske rabe zemljišč javne cestne infrastrukture

PPKg – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo na območju dejanske rabe gozdnih zemljišč

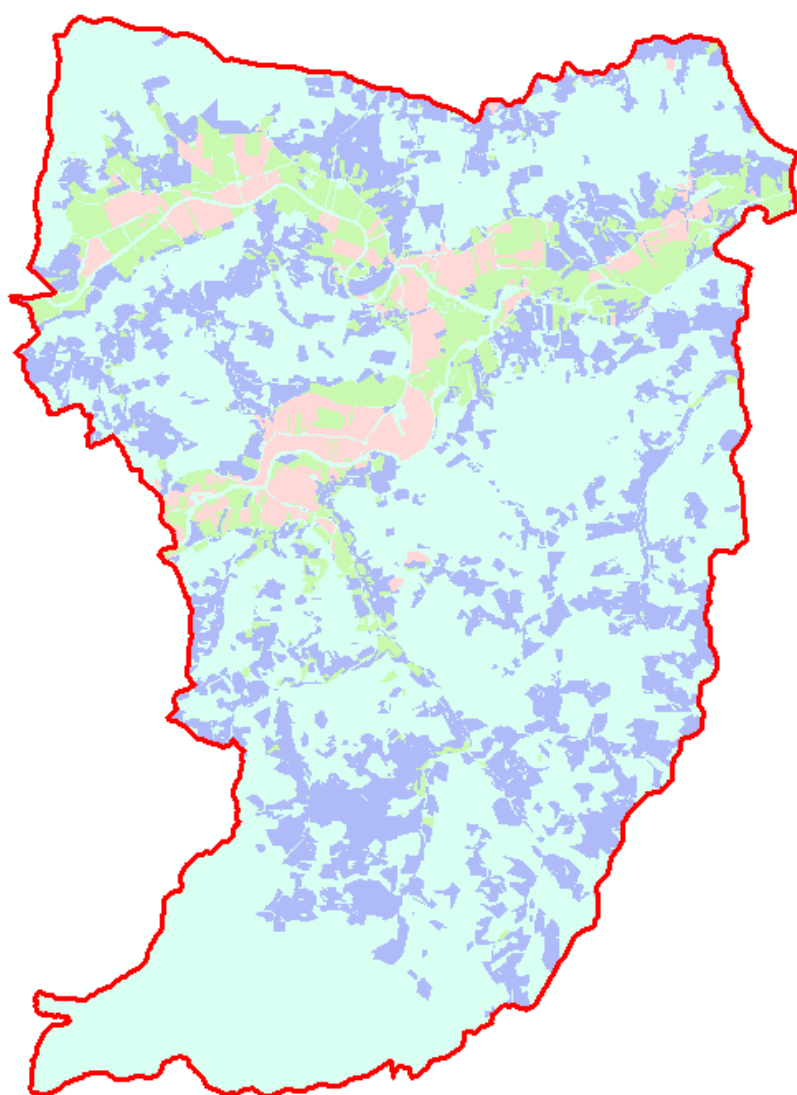
1 ANALIZA PRIDELOVALNEGA POTENCIALA V OBČINI

Analiza bonitetnih točk **po zemljiškem katastru** glede na razrede po prilogi 1 Pravilnika o podrobnejših pogojih za določitev predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč ter o podrobnejši vsebini strokovnih podlag s področja kmetijstva (Uradni list RS, št. 55/17; v nadaljevanju: pravilnik) je predstavljena v tabeli spodaj.

Preglednica 1: Površina in delež bonitetnih razredov.

Bonitetni razred	Skupna površina [m ²]	Delež [%]
0-35 točk	22.619.571	61,35%
36-50 točk	9.176.658	24,89%
51 do 60 točk	3.165.913	8,59%
61 do 100 točk	1.905.847	5,17%
skupaj	36.867.990	100,00%

*Zaradi neskladnosti meje občine z mejami zemljiških parcel prihaja do manjšega odstopanja v površini. Površina celotne občine Makole po podatku o meji občine znaša 36.898.083 m².

Slika 1: Grafični prikaz analize bonitetnih točk po zemljiškem katastru

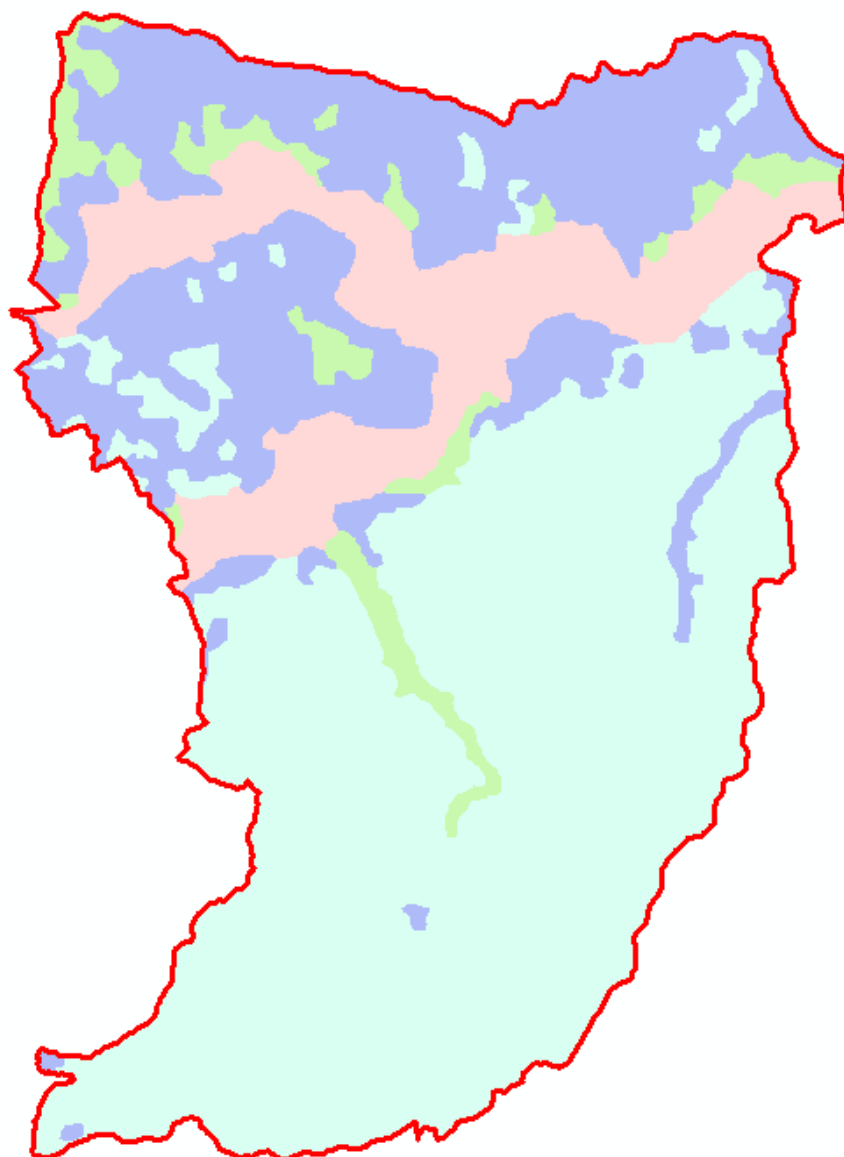
- razred 0-35
- razred 36-50
- razred 51-60
- razred 61-100

Glede na podatke o bonitetnih točkah po zemljiškem katastru so zemljišča z najvišjo boniteto (nad 61) prisotna predvsem po dolini reke Ložnice in reke Dravinje, predstavljajo pa 5,17% skupne površine občine. Zemljišča z najnižjo boniteto se nahajajo predvsem v južnem delu Občine Makole, kjer se nahaja gričevje Haloze. Tam je teren zelo razgiban, s strmimi pobočji in ozkimi dolinami.

Analiza bonitetnih točk po podatkih **Območij enakih bonitet** glede na razrede po Prilogi 1 Pravilnika o podrobnejših pogojih za določitev predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč ter o podrobnejši vsebini strokovnih podlag s področja kmetijstva (Uradni list RS, št. 55/17) izkazuje spodnje stanje.

Preglednica 2: Površina in delež bonitetnih razredov.

Bonitetni razred	Skupna površina [ha]	Delež [%]
0-35 točk	20.021.529	54,26%
36-50 točk	9.815.719	26,60%
51 do 60 točk	1.899.900	5,15%
61 do 100 točk	5.160.933	13,99%
skupaj	36.898.083	100,00%

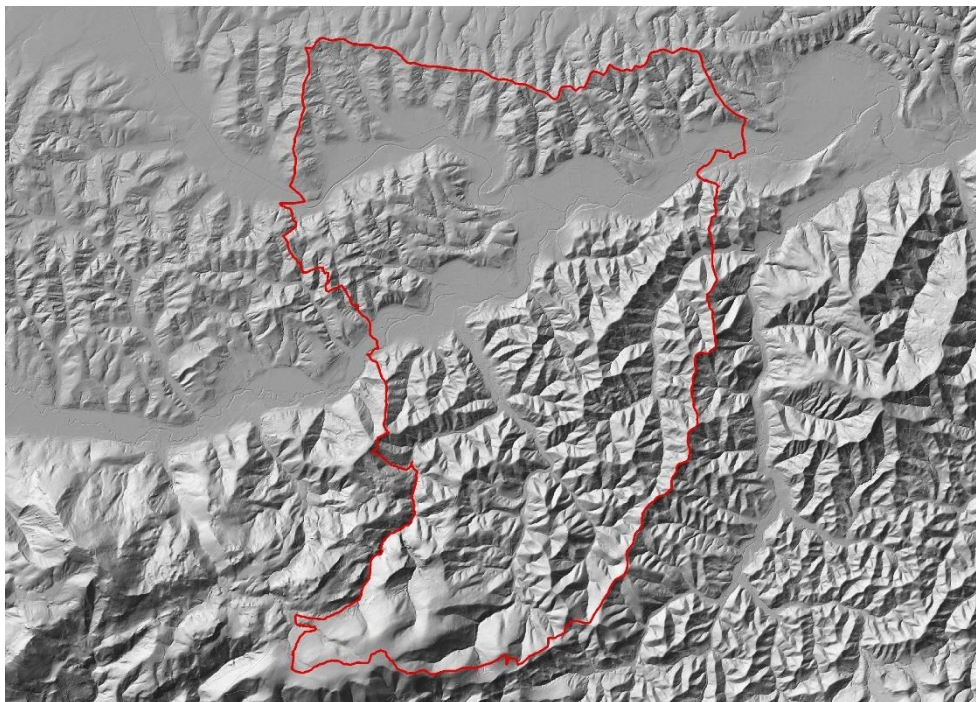

Slika 2: Grafični prikaz analize bonitetnih točk po sloji 'Območja enakih bonitet'

razred 0-35
razred 36-50
razred 51-60
razred 61-100

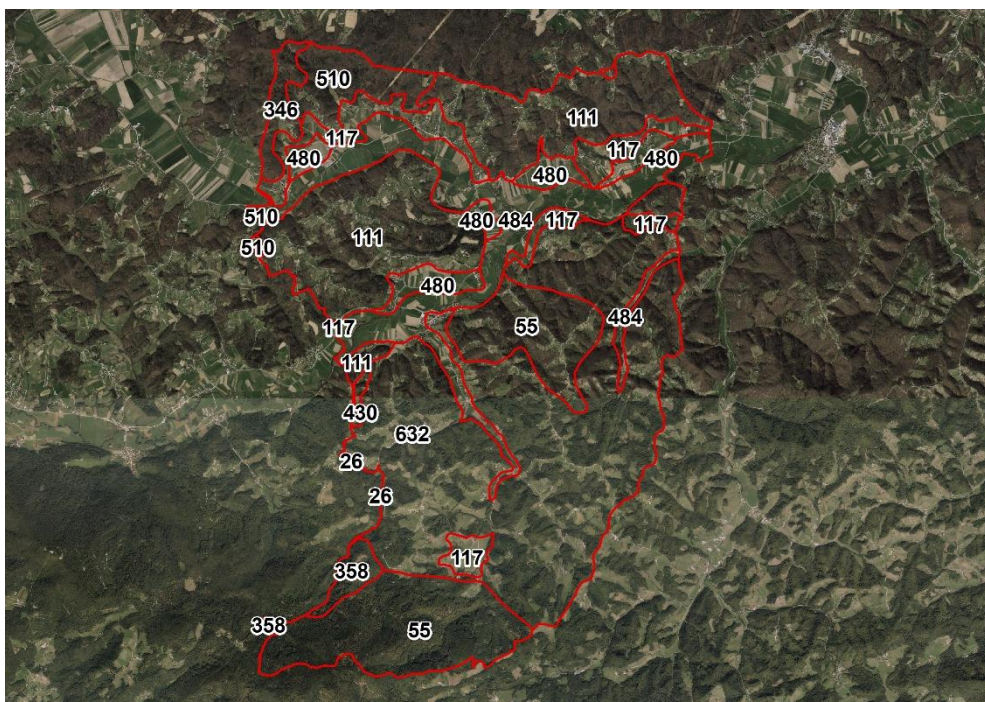
Glede na podatke o bonitetnih točkah po območjih enakih bonitet so zemljišča z najvišjo boniteto (nad 61) predvsem po dolini reke Ložnice in reke Dravinje, predstavljajo pa 13,99% skupne površine občine, kar je skoraj trikrat več kot glede na podatek o bonitetnih točkah po zemljiškem katastru. Tudi po teh podatkih so zemljišča z najnižjo boniteto predvsem v južnem delu Občine Makole, na območju Haloz. V Halozah imajo malo boljše boniteto le zemljišča v dveh ožjih dolinah. V severnem delu občine je po podatkih o bonitetnih točkah po

območjih enakih bonitet bistveno manj zemljišč z boniteto do 35; ta zemljišča so skoncentrirana predvsem v južnem delu občine, na območju Halož.

Slika 3: Območje občine Makole na LIDAR posnetku. V južnem delu izstopajo Haloze s strmimi pobočji in ozkimi dolinami.

Po podatkih pedološke karte Slovenije merila 1:25.000 na območju občine Makole znotraj posameznih PKE prevladujejo rendzine na laporju s slabimi 37 % površine občine. Z dobrimi 20 % sledijo evtrična rjava tla.

Slika 4: Prikaz prevladujočih pedo sistematskih enot (PSE) znotraj posameznih pedo kartografskih enot (PKE) Pedološke karte merila 1:25,000 (vir: MKGP).

Preglednica 3: Zastopanost posameznih prevladujočih talnih tipov znotraj PKE na območju občine Makole (vir: Pedološka karta Slovenije merila 1:25.000, 2007).

Koda PSE	Opis PSE	Površina PSE v ha	Delež površine PSE v %
632	rendzina, na laporju, sprsteninasta	1363,7	36,9
111	evtrična rjava tla na laporju, tipična	749,8	20,3
55	ranker, distrična regolitni	543,0	14,7
484	obrečna, evtrična globoko oglejena na ilovnatem aluviju	439,6	11,9
117	evtrična rjava tla na laporju, psevdoglejena	219,5	5,9

480	obrečna, evtrična gl. na ilovnatem aluviju	135,0	3,7
510	psevdoglej, pobočni, evtrična plitev	131,7	3,6
346	distrična rjava tla na pliocenskih nanosih, tipična	57,2	1,5
358	rjava pokarb. na apn. tipična	41,1	1,1
430	rigolana, vinogradniška (vitisol), evtrična	10,9	0,3

Slika 1: Terenski ogledi –
primer razgibanega
terena na S delu
občine Makole

Slika 2: Terenski ogledi –
pogled na ravninski
del občine, dolina
Dravinje, v ozadju
naselje Makole

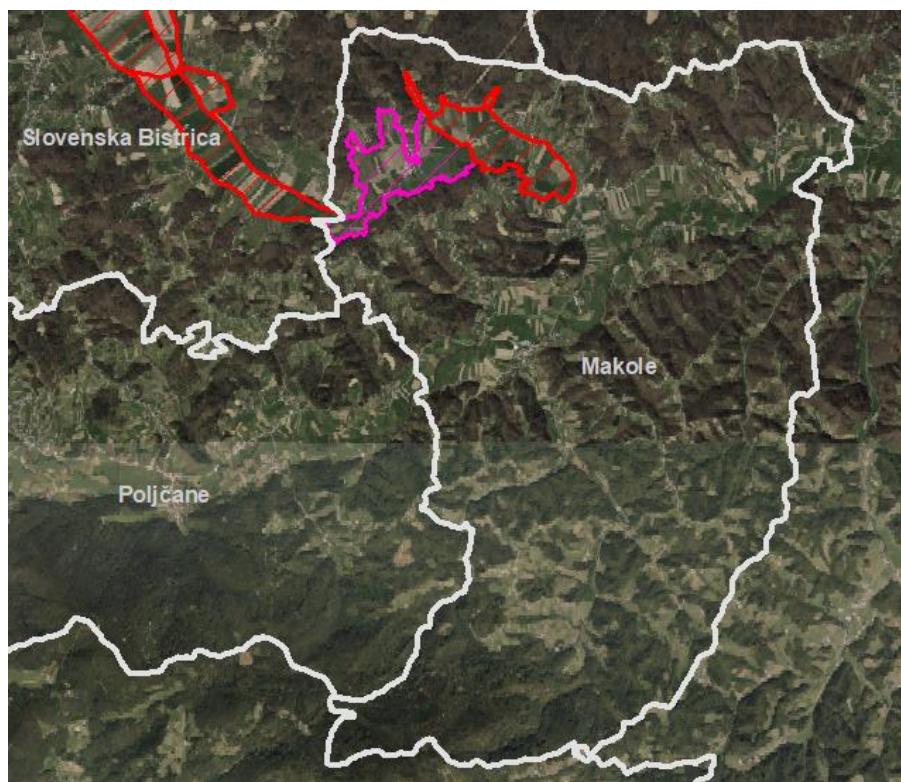
Slika 3: Terenski ogledi – primer razgibanega terena na J delu občine Makole, na območju Haloz

2 ANALIZA IZVEDENIH KOMASACIJ, OSUŠEVANJ ALI NAMAKANJ V OBČINI

Glede na podatke Enotne državne evidence o namakalnih in osuševalnih sistemih (KatMeSiNa), katere skrbnik je MKGP, sloj namakalnih sistemov vsebuje namakalne sisteme, ki imajo območja potrjena z Uredbo o potrditvi območij osuševalnih in namakalnih sistemov (Uradni list RS, št. 63/19). V podatke ni vključenih sistemov, za katere podatke MKGP še pripravlja in vseh zasebnih namakalnih sistemov. Sloj osuševalnih sistemov vsebuje osuševalne sisteme, ki imajo območja potrjena z Uredbo o potrditvi območij osuševalnih in namakalnih sistemov (Uradni list RS, št. 63/19).

Glede na omenjene podatkovne sloje se območju Občine Makole nahaja osuševalni sistem in sicer v dolini reke Ložnice.

Oblika parcel na območju osuševalnega sistema je nakazovala na verjetnosti izvedene komasacije v obdobju pred letom 2007, zato smo iskali način, kako pridobiti grafiko območja izvedene komasacije. Glede na informacije kolegov geodetov je okvirni vir podatkov za že izvedena območja komasacij sloj delov katastrskih občin, ki je dostopen na GURS. Elaborati starejših komasacij so se navadno oddajali v natančnosti merila 1:2000 ali 1:2500 in so se nanašali na del ali več delov katastrskih občin. Podobno so se oddajali tudi elaborati novih izmer, zato je potrebno na delih katastrskih občin v merilu 1:2000 ali 1:2500 še naknadno preveriti par parcel v bazi GURS, ali imajo med atributi podatek o izvedeni komasaciji. Na ta način smo prišli do območja izvedene komasacije na delu občine Makole, in sicer v Ložniški dolini. Meja območja sicer ni popolnoma zanesljiva, vendar smatramo, da je na ta način relativno enostavno priti do podatkov o starejših izvedenih komasacijah in da je podatek hkrati dovolj dober, da se ga vključi v model.

Slika 4: Grafični prikaz delov katastrskih občin z merilom natančnosti 1:2000 in 1:2500.

☑ merilo 1: 2000
☑ merilo 1: 2500

Na zgoraj opisan način smo torej v občini Makole identificirali 2 dela katastrskih občin v merilu 1:2000 oz. 1:2500. Za oba dela smo v bazi GURS preverili še par zemljiških parcel in videli, da so bile izbrane zemljiške parcele vključene v postopek komasacije. Prikazana dela katastrskih občin smo zato uporabili kot podatek o izvedenih komasacijah v občini Makole.

Obstoječi prostorski akt občine Makole na območju kmetijskih zemljišč dovoljuje izvedbo agrarnih operacij, razen v vplivnem območju Dvorca Štatenberg.

3 POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ

3.1 Skupne površine in deleži zemljišč

Preglednica 4: Skupne površine in deleži zemljišč.

KLASIFIKAC	POV (m ²)	Delež [%]
OKZ	8052928,70	50,27%
TVKZ	7967195,79	49,73%
Skupaj	16020124,49	100,00%

Kot je razvidno iz predhodno opravljenih analiz lastnosti zemljišč v občini Makole, ima večina zemljišč po podatkih o bonitetnih točkah po zemljiškem katastru (cca. 61 %) nizko boniteto v obsegu od 0-35 bonitetnih točk. Območje občine je reliefno oz. morfološko precej razgibano, čemur sledijo tudi rezultati strokovne podlage, kjer se večja razlika, oziroma predvsem različne lastnosti reliefa na severnem delu občine (valovit gričevnat svet), v razmerju do južnega dela (gričevnat svet z večjimi nakloni in ozkimi dolinami), kjer občina sega v Haloze, smiselno odražajo tudi v predlogu TVKZ in OKZ.

Nekoliko drugačno razmerje, kot je razvidno iz predloga TVKZ in OKZ, je glede kmetijskih zemljišč opredeljeno po veljavni namenski rabi prostora, kot je določena z OPN občine Makole. Glede na namensko rabo kmetijskih zemljišč (K1 in K2) je po OPN cca. 36 % TVKZ določenih na namenski rabi najboljša kmetijska zemljišča, cca. 14 % pa na namenski rabi druga kmetijska zemljišča. OKZ so predlagana predvsem na namenski rabi druga kmetijska zemljišča (K2).

Preglednica 5: Delež OKZ in TVKZ na kmetijski namenski rabi.

NRP	KLASIFIKAC	POV (m ²)	Delež [%]
K1	OKZ	277353,68	1,73%
K1	TVKZ	5787248,79	36,12%
K2	OKZ	7775450,63	48,54%
K2	TVKZ	2180070,61	13,61%

Pri tem je potrebno opozoriti, da se skupna površina K1 in K2 po namenski rabi rahlo razlikuje s skupno površino OKZ in TVKZ. Za zaokroževanje smo namreč uporabili sloj bonitet, določen na zemljiški kataster. Le ta ni popolnoma usklajen z mejo namenske rabe prostora, tako da pride do določenih odstopanj.

3.2 Skupne površine in deleži zemljišč po posameznem podtipu strateških območij

Zaradi neprimerljive natančnosti zajema podatkov o strateških območjih in podatka predloga TVKZ, OKZ in PPK, je bilanca po posameznih strateških podtipih manj ustrezna. Krovno pa lahko iz nje izluščimo, da skoraj dve tretjini občine spada v podtip manjše zaplate, sledijo pa še podtipi ožje izravnave, izmenjava ožjih izravnjav in zaplat, gozd in območja nad gozdno mejo ožje izravnave ter širše izravnave.

Preglednica 6: Skupne površine in deleži zemljišč po posameznem podtipu strateških območij.

Podtip območja	Klasifikacija	Površina (m ²)	Delež
gozd in območja nad gozdno mejo	ODZ	17088,07	0,05%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	ODZ	58692,37	0,16%
manjše zaplate	ODZ	1905624,14	5,17%
ožje izravnave	ODZ	3136896,48	8,50%
širše izravnave	ODZ	12935584,25	35,07%
gozd in območja nad gozdno mejo	ODZc	8539,06	0,02%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	ODZc	14614,25	0,04%
manjše zaplate	ODZc	38478,28	0,10%
ožje izravnave	ODZc	134641,36	0,37%
širše izravnave	ODZc	172737,96	0,47%
gozd in območja nad gozdno mejo	ODZi	1340,28	0,004%

manjše zaplate	ODZi	1532,53	0,004%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	ODZp	7231,77	0,02%
manjše zaplate	ODZp	137907,10	0,37%
ožje izravnave	ODZp	212030,51	0,57%
širše izravnave	ODZp	384040,92	1,04%
gozd in območja nad gozdno mejo	ODZv	6120,93	0,02%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	ODZv	13695,50	0,04%
manjše zaplate	ODZv	55365,63	0,15%
ožje izravnave	ODZv	144784,04	0,39%
širše izravnave	ODZv	174967,70	0,47%
gozd in območja nad gozdno mejo	OKZ	117,44	0,0003%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	OKZ	1791,57	0,005%
manjše zaplate	OKZ	12607,01	0,03%
ožje izravnave	OKZ	551972,54	1,50%
širše izravnave	OKZ	5553827,23	15,06%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	OKZc	3143,92	0,01%
manjše zaplate	OKZc	21418,69	0,06%
ožje izravnave	OKZc	175475,21	0,48%
gozd in območja nad gozdno mejo	OKZg	380,22	0,001%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	OKZg	2084,73	0,01%
manjše zaplate	OKZg	9813,35	0,03%
ožje izravnave	OKZg	116613,55	0,32%
širše izravnave	OKZg	1450176,57	3,93%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	OKZp	695,34	0,002%
manjše zaplate	OKZp	15569,73	0,04%
ožje izravnave	OKZp	80155,21	0,22%
gozd in območja nad gozdno mejo	OKZv	25,47	0,0001%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	OKZv	51,87	0,0001%
manjše zaplate	OKZv	12319,51	0,03%
ožje izravnave	OKZv	44689,57	0,12%
gozd in območja nad gozdno mejo	PPK	4596,21	0,01%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	PPK	83053,32	0,23%
manjše zaplate	PPK	152870,71	0,41%
ožje izravnave	PPK	286350,66	0,78%
širše izravnave	PPK	631850,90	1,71%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	PPKp	890,08	0,002%
manjše zaplate	PPKp	24257,82	0,07%
ožje izravnave	PPKp	48518,41	0,13%
širše izravnave	PPKp	70000,92	0,19%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	TVKZ	138630,04	0,38%
manjše zaplate	TVKZ	1071032,90	2,90%
ožje izravnave	TVKZ	1875867,18	5,09%
širše izravnave	TVKZ	4431187,70	12,01%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	TVKZc	2565,65	0,01%
manjše zaplate	TVKZc	30610,94	0,08%
ožje izravnave	TVKZc	36223,15	0,10%
širše izravnave	TVKZc	47857,92	0,13%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	TVKZg	2164,83	0,01%
manjše zaplate	TVKZg	5067,11	0,01%
ožje izravnave	TVKZg	27898,45	0,08%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	TVKZp	3087,27	0,01%
manjše zaplate	TVKZp	27107,83	0,07%
ožje izravnave	TVKZp	39179,50	0,11%
širše izravnave	TVKZp	49789,00	0,13%
izmenjava ožjih izravnnav in zaplat	TVKZv	981,15	0,003%
manjše zaplate	TVKZv	3583,91	0,01%
ožje izravnave	TVKZv	29214,46	0,08%
širše izravnave	TVKZv	145146,88	0,39%
Skupaj		36884426,72	100,00%

3.3 Površine in deleži zemljišč, določenih kot predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč

Preglednica 7: Površine in deleži zemljišč, določenih kot predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč.

KLASIFIKAC	POV (m ²)	Delež
TVKZ	7967195,79	100 %

Iz preglednice 7 je razvidna površina trajno varovanih zemljišč v občini Makole, ki smo jih določili z modeliranjem in ročnim zaokroževanjem. Zemljišča, ki so bila uvrščena v TVKZ izpolnjujejo kriterije v skladu z pravilnikom (zadostno število točk), razen delov, ki so bili zaradi ročnega zaokroževanja dodani v TVKZ.

Ker pa so bila določena kmetijska zemljišča v naravi spremenjena v ostale rabe smo navedeno površino v nadaljnjih postopkih tudi natančneje opredelili na podlagi aktualnih vhodnih podatkov (dejanska raba, ceste, vodotoki, pozidana zemljišča).

3.4 Površine in deleži zemljišč, določenih kot predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč po posameznem podtipu strateških območij

Največji delež oz. dobro polovico predlaganih območij sestavlja podtip ožje izravnave na uravnanih delih dolin brez poselitve in robne brežine z manjšim nagibom, predvsem na prisojnih legah. Skladno z deležem, ki gre v korist podtipa izmenjave ožjih izravnav in zaplat (13,4 %) ter manjših zaplat (23,5 %), ki predstavljajo v naravi vzdolžno sklenjene površine na dnu dolin ter večje sklope ali nadaljevanje sklenjenih kmetijskih površin, prednostno na reliefnih in grebenskih izravninah, je tudi delež TVKZ na tem podtipu strateškega območja bistvenega pomena. Ostali podtipi imajo znatno manjše deleže TVKZ. Iz preglednice 8 je opazna razlika deležev trajno varovanih kmetijskih zemljišč (TVKZ) in preostalih klasificiranih podkategorij TVKZ (c-cestna infrastruktura, g-gozdna zemljišča, p-evidenca pozidanih stavbnih zemljišč, v-vodni kataster). Območja ožjih izravnav, ki so predlagana kot območja trajno varovanih kmetijskih zemljišč, predstavljajo največji delež občine (55,6 %). Tovrstna območja, so pretežno umeščena v severnem delu doline reke Dravinje.

Preglednica 8: Površine in deleži zemljišč, določenih kot predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč.

Podtip območja	Klasifikacija	Površina (m ²)	Delež
izmenjava ožjih izravnav in zaplat	TVKZ	138630,03	1,74%
manjše zaplate	TVKZ	1071032,89	13,44%
ožje izravnave	TVKZ	1875867,17	23,54%
širše izravnave	TVKZ	4431187,70	55,62%
izmenjava ožjih izravnav in zaplat	TVKZc	2565,65	0,03%
manjše zaplate	TVKZc	30610,93	0,38%
ožje izravnave	TVKZc	36223,14	0,45%
širše izravnave	TVKZc	47857,91	0,60%
izmenjava ožjih izravnav in zaplat	TVKZg	2164,82	0,03%
manjše zaplate	TVKZg	5067,11	0,06%
ožje izravnave	TVKZg	27898,44	0,35%
izmenjava ožjih izravnav in zaplat	TVKZp	3087,25	0,04%
manjše zaplate	TVKZp	27107,83	0,34%
ožje izravnave	TVKZp	39179,48	0,49%
širše izravnave	TVKZp	49789,00	0,62%
izmenjava ožjih izravnav in zaplat	TVKZv	981,15	0,01%
manjše zaplate	TVKZv	3583,91	0,04%
ožje izravnave	TVKZv	29214,45	0,37%
širše izravnave	TVKZv	145146,88	1,82%
Skupaj		7967195,79	100,00%

3.5 Površine in deleži zemljišč, določenih kot območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo

Preglednica 9: Skupne površine in deleži zemljišč.

KLASIFIKAC	POV (m ²)	Delež
PPK	1302389,03	100 %

Kot PPK so določene nekatere površine, ki so z OPN občine Makole po osnovni namenski rabi prostora določene kot območja stavbnih, gozdnih ter drugih zemljišč, hkrati pa so po dejanski rabi opredeljena kot kmetijska zemljišča. Potencial za PPK predstavljajo tudi zemljišča, ki so po namenski rabi določena kot območja gozdnih zemljišč, po dejanski rabi pa so navedena kot gozd (razen varovalnih gozdov in gozdov s posebnim pomenom).

Stavbna zemljišča predstavljajo PPK v primerih, ko so v naravi nepozidana, se nahajajo večinoma na robu naselja, mejijo na TVKZ in skupaj z njimi predstavljajo potencialni kompleks za kmetijsko obdelavo. Izjemoma so kot PPK opredeljena tudi stavbna zemljišča znotraj naselij, in sicer v primerih, ko so nepozidana, sklenjena v kompleks na površini vsaj 0,5 ha, z boniteto višjo od 50 in se na njih v naravi odvija kmetijska obdelava (praviloma njive).

Gozdna zemljišča, ki predstavljajo pretežni del PPK so potencialno primerna za kmetijstvo le v primerih, ko gre za nižinske gozdove, ki jih je mogoče z manj zahtevnimi ukrepi spremeniti v zemljišča za kmetijsko rabo. V to so prav tako vključene manjše zaraščene gozdne površine, ki vendarle predstavljajo potencialno primerno širitev sosednjih zemljišč z namensko rabo prostora K1 oz. K2.

Izpostaviti pa je potrebno, da imajo (nižinski) gozdovi svoje funkcije, opredeljene v gozdnogospodarskih načrtih in da so njihove krčitve za namen vzpostavljanja kmetijskih zemljišč možne le v omejenem obsegu.

3.6 Površine in deleži zemljišč, določenih kot območja drugih zemljišč potencialno primernih za kmetijstvo, po posameznem podtipu strateških območij

Preglednica 10: Površine in deleži zemljišč, določenih kot območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo po posameznem podtipu strateških območij.

Podtip območja	Klasifikacija	Površina (m ²)	Delež
gozd in območja nad gozdno mejo	PPK	4596,21	0,35%
izmenjava ožjih izravnin in zaplat	PPK	83053,32	6,38%
manjše zaplate	PPK	152870,71	11,74%
ožje izravnave	PPK	286350,66	21,99%
širše izravnave	PPK	631850,90	48,51%
izmenjava ožjih izravnin in zaplat	PPKp	890,08	0,07%
manjše zaplate	PPKp	24257,82	1,86%
ožje izravnave	PPKp	48518,41	3,73%
širše izravnave	PPKp	70000,92	5,37%
Skupaj		1302389,03	100,00%

Največji delež zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo, je na območju manjših zaplat, in sicer na območjih kmetijskih površin, ki jih obkroža gozd. Tovrstne površine so v občini Makole pogosto ob vinogradniških območjih oz. gorah ter ob manjših kmetijah v morfološko razgibanem gričevnatem terenu. Nekoliko manjši, vendar dovolj vpliven delež, predstavljajo ožje izravnave (21,99 %) ter gozd in območja nad gozdno mejo (11,74 %). Preostali del PPK po posameznem podtipu strateških območij, ki zajema javno cestno infrastrukturo in stavbna zemljišča, ima bistveno manjše deleže.

3.7 Podatek o površini in deležu zemljišč v občini glede na pogoje za določitev predloga območij TVKZ

Primernost za določitev posameznih območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa z opisnimi in točkovni kriteriji po posameznih pogojih za določanje posameznih območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč, ki so:

- Bonitetne točke
- Nagib (%)
- Izvedene komasacije
- Izvedeno osuševanje
- Namakalni sistem
- Trajni nasadi
- Lokalne značilnosti

Razpon možnih skupnih točk po modelu primernosti za določitev posameznih območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč je od 1 do 20 točk, pri čemer posamezno območje trajno varovanih kmetijskih zemljišč s skupnim številom točk 1 ne izpolnjuje pogojev za določitev predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč je pa lahko v posamezno območje trajno varovanih kmetijskih zemljišč vključeno zaradi zaokroževanja predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč v skladu s pravilnikom o določevanju trajno varovanih kmetijskih zemljišč.

Preglednica 11: Površina in delež zemljišč glede na pogoje za določitev predloga območij TVKZ.

TOČKE	KLASIFIKACIJA	POVRŠINA (m ²)	Delež
1	TVKZg	8292,56	0,10%
1	TVKZp	10195,18	0,13%
1	TVKZv	10583,12	0,13%
1	TVKZc	27100,18	0,34%
1	TVKZ	275806,81	3,46%
2	TVKZv	779,06	0,01%
2	TVKZc	1591,55	0,02%
2	TVKZp	2374,95	0,03%
2	TVKZ	23268,84	0,29%
3	TVKZv	13921,39	0,17%
3	TVKZg	19512,59	0,24%
3	TVKZc	22399,74	0,28%
3	TVKZp	49003,02	0,62%
3	TVKZ	1563041,03	19,62%
4	TVKZg	1493,65	0,02%
4	TVKZp	10550,86	0,13%
4	TVKZc	25970,05	0,33%
4	TVKZv	39930,46	0,50%
4	TVKZ	294212,82	3,69%
5	TVKZg	10,61	0,0001%
5	TVKZp	10585,66	0,13%
5	TVKZc	10961,77	0,14%
5	TVKZv	17606,66	0,22%
5	TVKZ	407874,86	5,12%
6	TVKZg	5811,07	0,07%
6	TVKZc	13902,65	0,17%
6	TVKZv	17675,16	0,22%
6	TVKZp	19675,70	0,25%
6	TVKZ	818181,25	10,27%
7	TVKZp	407,70	0,01%
7	TVKZc	516,55	0,01%
7	TVKZv	2575,70	0,03%

7	TVKZ	57405,39	0,72%
8	TVKZg	9,91	0,0001%
8	TVKZc	4170,90	0,05%
8	TVKZp	4797,22	0,06%
8	TVKZv	7244,32	0,09%
8	TVKZ	253655,71	3,18%
9	TVKZc	3718,69	0,05%
9	TVKZp	5325,15	0,07%
9	TVKZv	46610,95	0,59%
9	TVKZ	1457537,20	18,29%
10	TVKZc	1331,62	0,02%
10	TVKZp	1870,89	0,02%
10	TVKZv	3922,07	0,05%
10	TVKZ	84035,86	1,05%
11	TVKZp	4308,67	0,05%
11	TVKZc	5549,22	0,07%
11	TVKZv	17348,34	0,22%
11	TVKZ	1242646,05	15,60%
12	TVKZp	11,29	0,0001%
12	TVKZc	37,35	0,0005%
12	TVKZv	526,02	0,01%
12	TVKZ	574256,76	7,21%
13	TVKZc	0,02	0,0000002%
13	TVKZp	5,93	0,0001%
13	TVKZv	98,90	0,001%
13	TVKZ	18833,00	0,24%
14	TVKZc	7,32	0,0001%
14	TVKZp	51,36	0,001%
14	TVKZv	104,28	0,001%
14	TVKZ	445962,18	5,60%
Skupaj		7967195,79	100,00%

Iz preglednice 11 je razvidna razporeditev zemljišč v občini Makole na podlagi zgoraj navedenih pogojev. Približno polovični delež kmetijskih zemljišč je uvrščen v trajno varovana kmetijska zemljišča (49,7 %). TVKZ je določen predvsem zaradi:

-Višjih bonitet

-Ravninskega področja na dnu doline Dravinje, kjer ni poselitve in tudi robne brežine na prisojnih legah

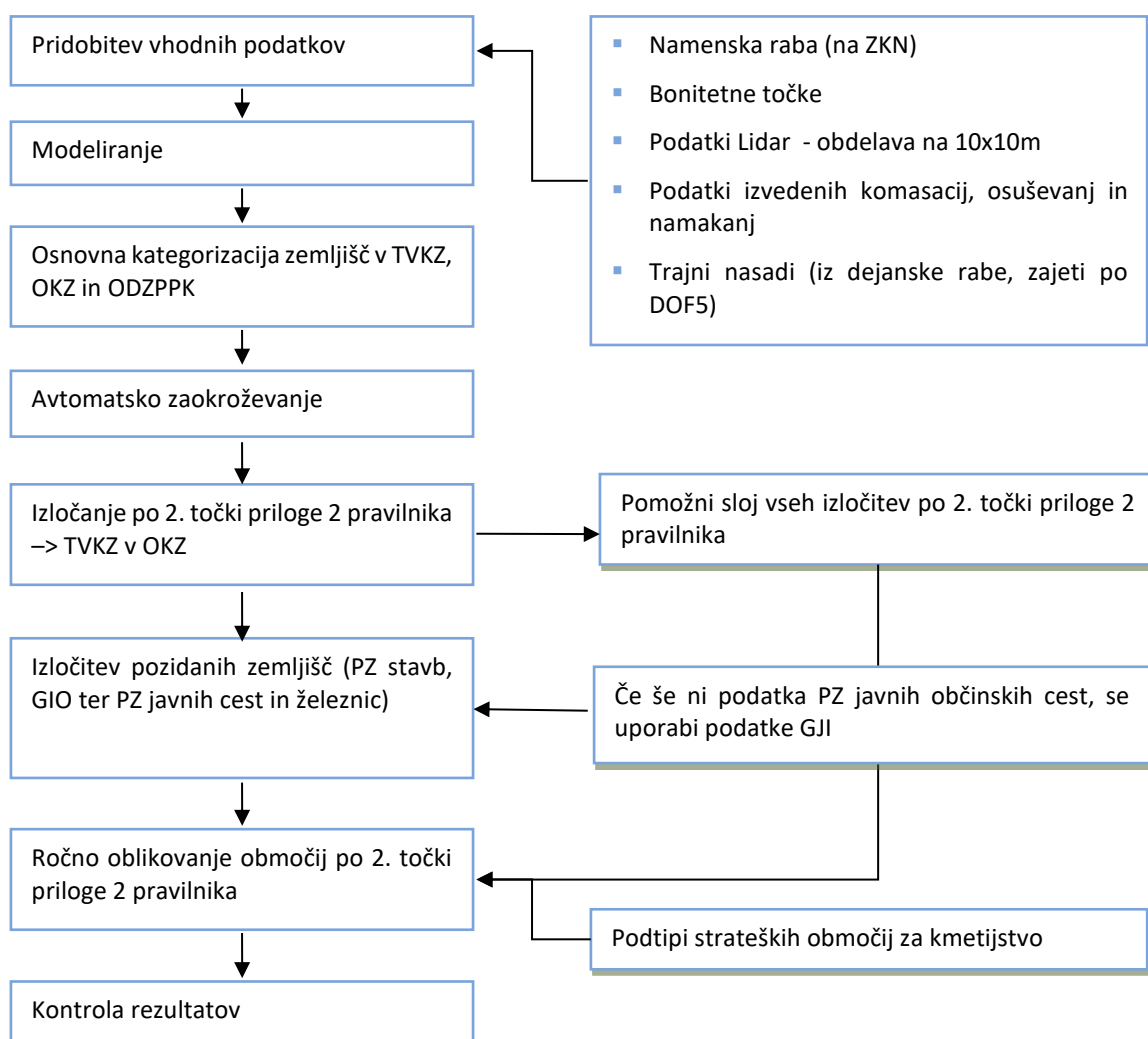
-Lokalnih značilnosti (sklenjene sadjarske in vinogradniške lege na pobočjih, ne glede na slabšo boniteto in večji nagib)

Največji delež predlaganih območij TVKZ je na površinah kjer je število skupnih točk po modelu primernosti 3. Tovrstnih je v občini cca. 19,62 %. Nato sledijo površine z 9 točkami (18,3 %). V povprečju trajno varovana kmetijska zemljišča dosegajo 7 točk (izračunano tehtano povprečje), kar kaže, da gre za urejena kmetijska zemljišča primerna za različne vrste kmetijske pridelave.

4 OPIS POSTOPKA DOLOČANJA PREDLOGA OBMOČIJ TRAJNO VAROVANIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN DRUGIH ZEMLJIŠČ, POTENCIALNO PRIMERNIH ZA KMETIJSKO PRIDELAVO

4.1 Shema obdelave podatkov, zaokroževanja in izločitev

- Osnovni potek dela:

4.2 Vhodni podatki

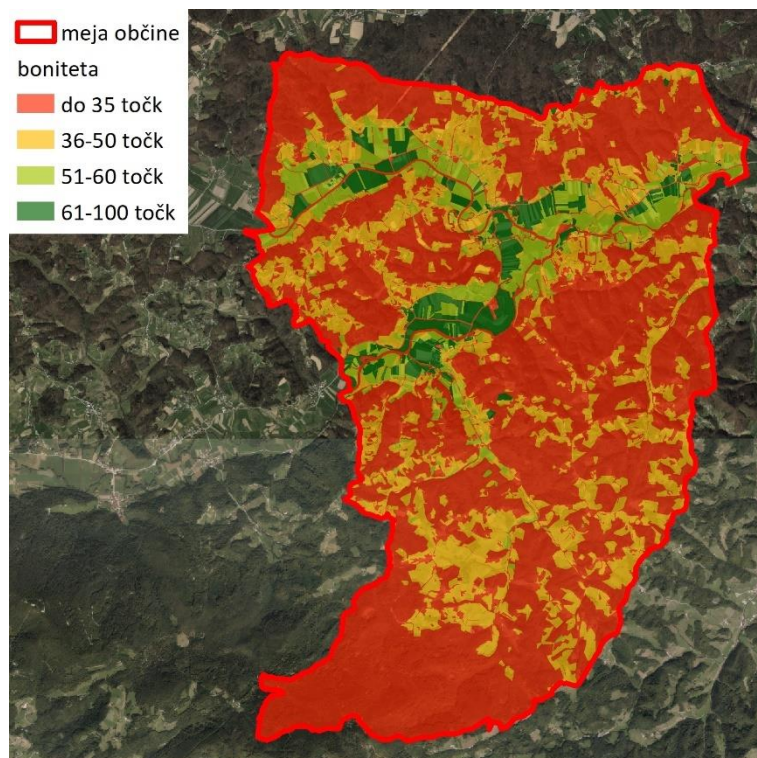
Preglednica 12: Vhodni podatki.

Naziv podatka	Datum vira
Meja občine	07.03.2022
Zemljiško katastrski načrt	06.03.2022
Opisni podatki zemljiškega katastra	06.03.2022
Lidar	04.03.2022
Območje izvedene komasacije	26.02.2022
Območje osuševalnega sistema	13.08.2020
Območja ki so po dejanski rabi kmetijskih in gozdnih zemljišč v skladu s predpisom, ki ureja kmetijstvo, opredeljena kot vinograd (šifra 1211), matičnjak (šifra 1212), intenzivni sadovnjak (šifra 1221), oljčnik (šifra 1230), ekstenzivni oziroma travniški sadovnjak (šifra 1222) in ostali trajni nasad (šifra 1240).	28.02.2022
Območja, ki izkazujejo lokalne značilnosti kmetijske pridelave in rabe kmetijskih zemljišč	16.03.2012
Namenska raba prostora	23.02.2013
Območja varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom (gozdni rezervati)	04.01.2021
Dejanska raba zemljišč javne državne in občinske cestne infrastrukture	04.03.2022
Vodna zemljišča	21. 12. 2021 in 13.12.2021
Pripadajoča zemljišča stavb in gradbeno inženirskih objektov	avg.21

4.3 Modeliranje

Boniteta

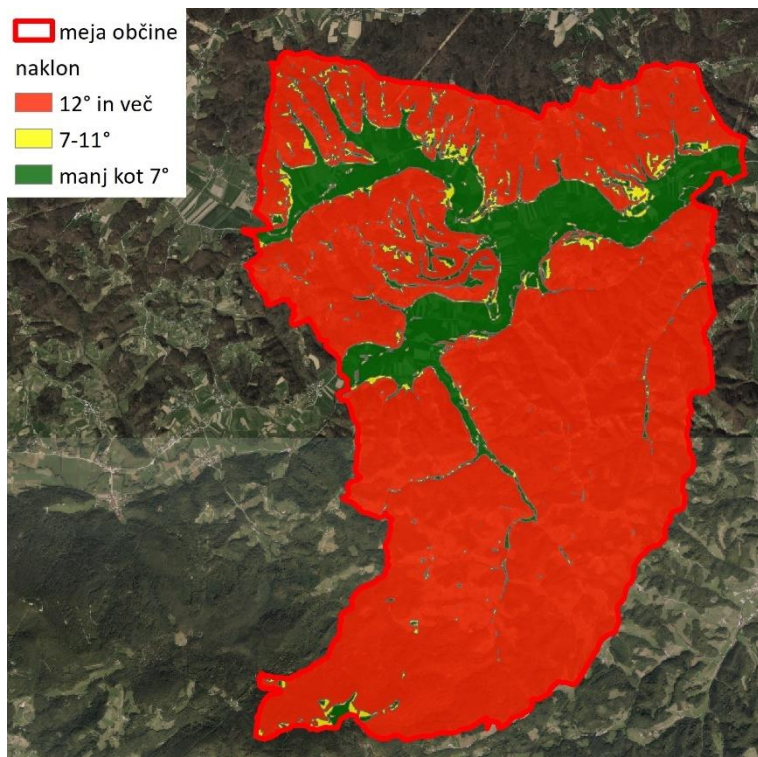
Obrezanemu sloju bonitet na območje OPN, pripišemo vrednosti iz tabele.

Slika 5: Grafični prikaz analize bonitetnih točk po zemljiškem katastru

Naklon

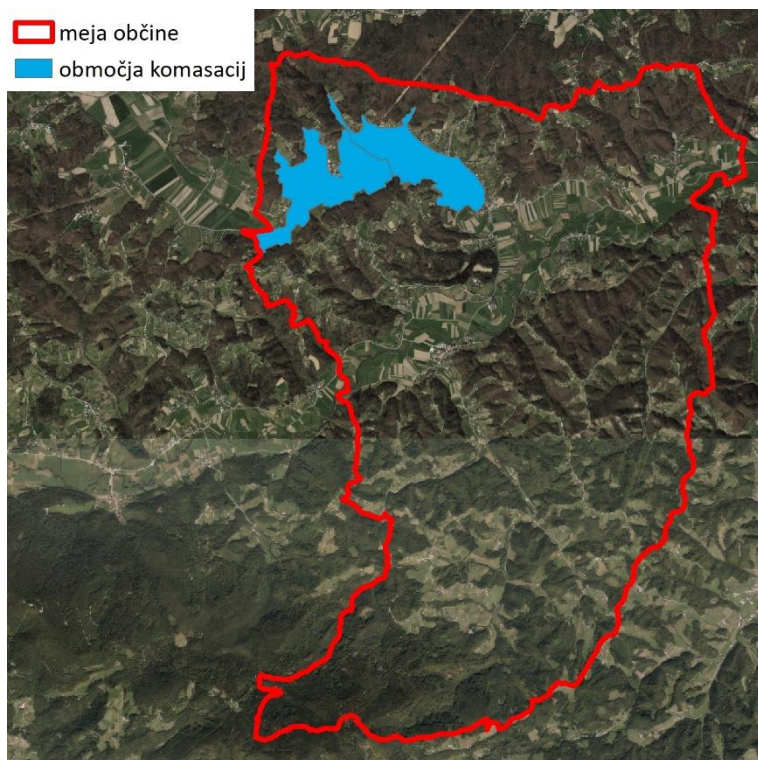
Z ukazom Slope se iz vhodnega rastra, izdela raster z naklonom. Končni rezultat je poligonski sloj, z nakloni, ki imajo pripisane vrednosti določene v tabeli.

Slika 6: Grafični prikaz naklona terena.

Komasacija

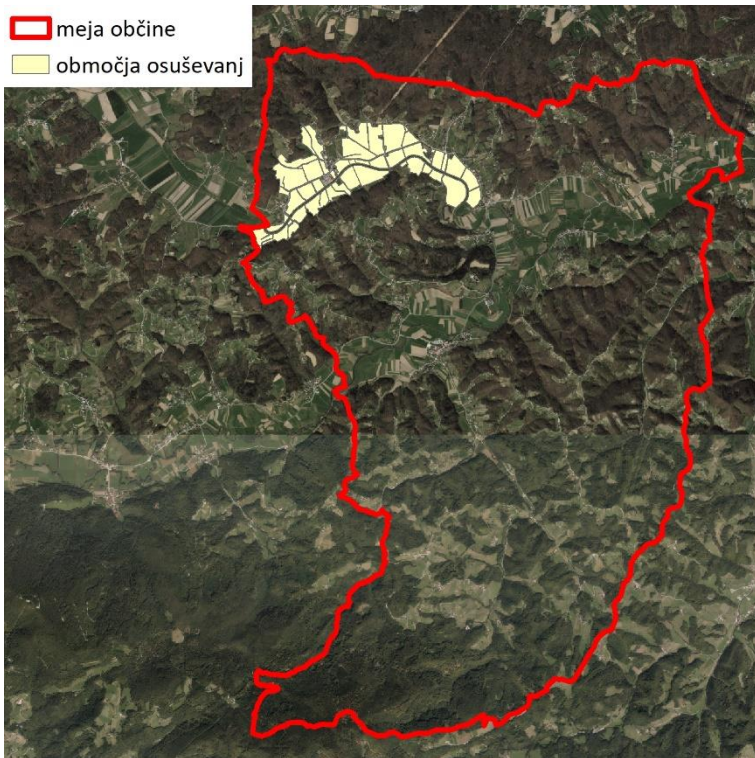
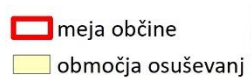
Obrezanemu sloju izvedenih komasacij na območje OPN, pripišemo vrednost 1.

Slika 7: Grafični prikaz območja komasacij.

Osuševanje

Obrezanemu sloju na območje OPN, predpišemo vrednost 2.

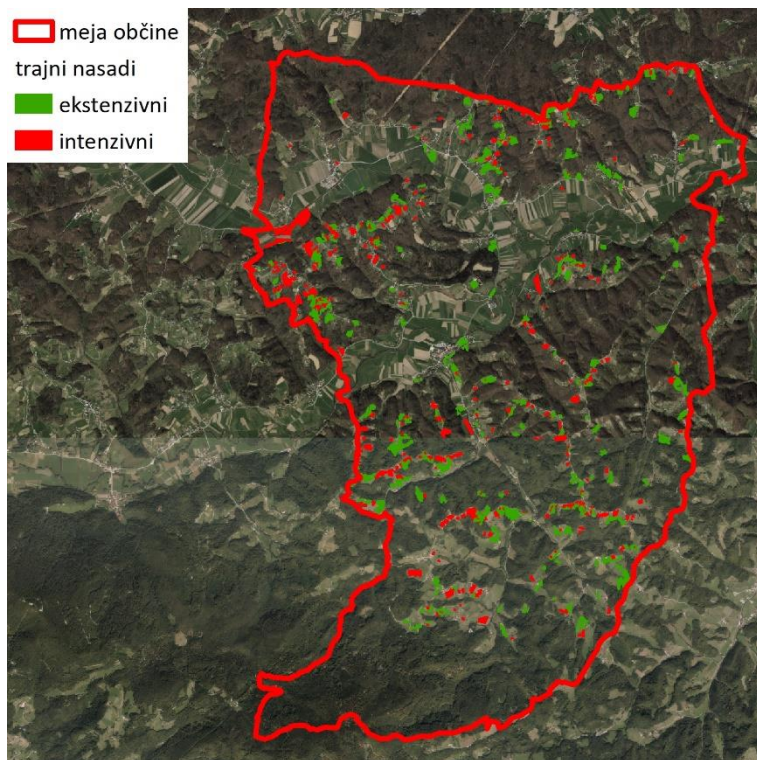
Slika 8: Grafični prikaz območja osuševanj

Namakanje

V občini Makole namakanja niso bila izvedena.

Trajni nasadi

Iz sloja dejanske rabe prostora izberemo vinograd (šifra 1211), matičnjak (šifra 1212), intenzivni sadovnjak (šifra 1221), oljčnik (šifra 1230), ekstenzivni oziroma travniški sadovnjak (šifra 1222) in ostali trajni nasad (šifra 1240). Travniskim sadovnjakom (šifra 1222) pripišemo 1 točko, ostalim pa 2.

Slika 9: Grafični prikaz trajnih nasadov

Lokalne značilnosti

V občini Makole ni lokalnih značilnosti.

Obdelava

Vse sloje se združi. Sloju se doda polje s seštevkom vseh točk -> rezultat je osnovni sloj s pripisanimi točkami in seštevkom vseh točk.

4.4 Predlog območij po modeliranju

TVKZ

Pogoji:

Seštevek točk mora biti večji od 1

NRP = kmetijsko zemljišče

Iz osnovnega sloja, izberemo območja, na podlagi zgornjih pogojev. Izbranim poligonom v polje Klasifikacija pripišemo atribut TVKZ.

OKZ

Pogoji:

NRP = kmetijsko zemljišče

Ni v predlogu TVKZ

Iz osnovnega sloja, izberemo območja, na podlagi zgornjih pogojev. Izbranim poligonom v polje Klasifikacija pripišemo atribut OKZ.

Druga zemljišča, potencialno primerna za kmetijstvo

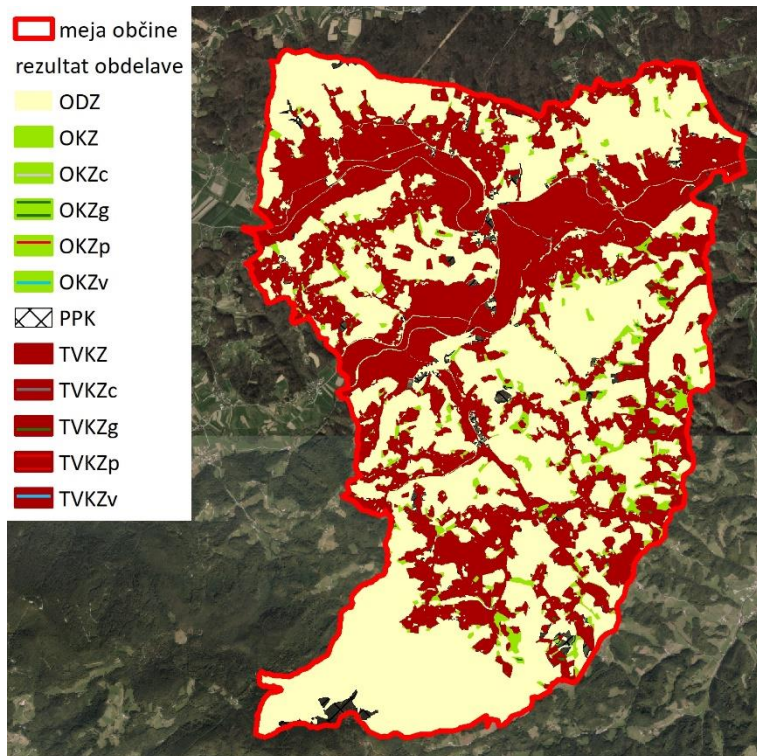
Pogoji:

Dejanska raba je kmetijsko ali gozdno zemljišče

Ni v predlogu TVKZ ali OKZ

Seštevek točk je večji od 1

Iz osnovnega sloja, izberemo območja, na podlagi zgornjih pogojev. Izbranim poligonom v polje Klasifikacija pripišemo atribut PPK.

Slika 10: Grafični prikaz pred zaokroževanjem

4.5 Avtomatsko zaokroževanje

Bistvo avtomatskega zaokroževanja je združevanje poligonov in preverjanje njihove velikost. Pri avtomatskem zaokroževanju vse poligone, ki so manjši od 1000 m² spremenimo v OKZ. Vsi OKZ, ki so manjši od 500 m² se priključijo TVKZ.

Pri pripravi strokovne podlage za Občino Makole smo delno prilagodili določitev območij PPK, saj je osnovni rezultat modeliranja izkazoval na območju gozda zelo veliko majhnih površin PPK, precej pa se jih je pojavljalo tudi ob naseljih. Posledično smo za PPK uvedli 2 dodatna kriterija:

- če se poligon PPK nahaja sredi gozda, mora biti večji kot 1 ha,
- če se poligon PPK nahaja ob robu kmetijskih zemljišč, mora biti večji od 500 m².

4.6 Izločanje

Spodaj določene izločitve iz 2. točke priloge 2 pravilnika bi, v kolikor se nahajajo na območju TVKZ, prepisali v OKZ. Dobijo svoj atribut (npr OKZi).

Iz predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se izloči:

- a) območje zajetja vodnega vira;
- b) območja varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom;

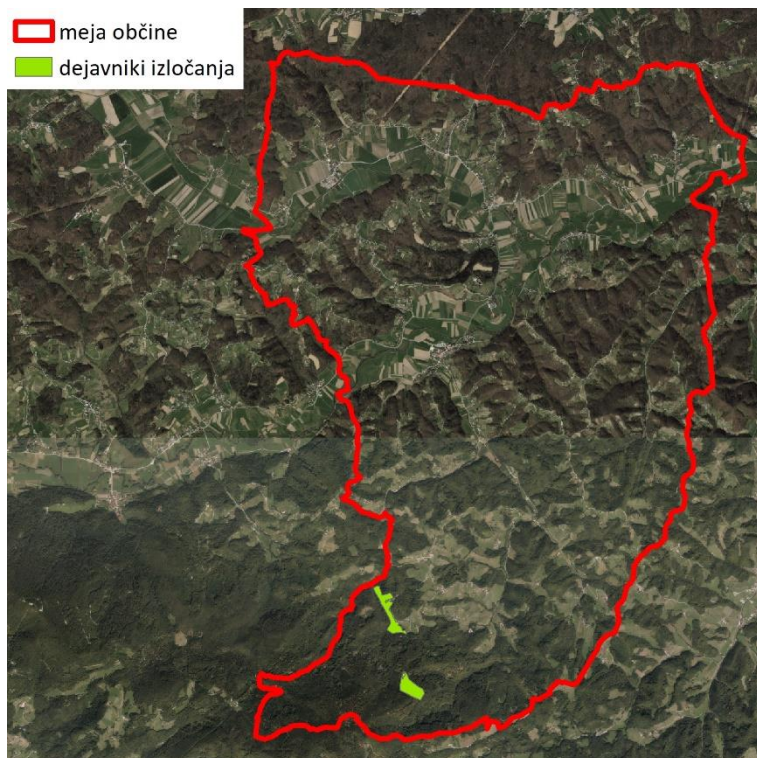
- c) območja vrtnoarhitekturne dediščine, ki so v kmetijski rabi in so v roku 10 let od prejema zahteve za posredovanje podatkov o njihovih območjih predvidena za prenovo;
- č) območja sprejetih državnih prostorskih načrtov s področja cestne in železniške infrastrukture;
- d) območja državnih prostorskih načrtov v pripravi s področja cestne in železniške infrastrukture, če so v fazi:
 - potrjenega predloga najustreznejše variante,
 - osnutka državnega prostorskega načrta ali
 - predloga državnega prostorskega načrta;
- e) območja sprejetih državnih prostorskih načrtov za druge prostorske ureditve državnega pomena, ki vsebujejo usmeritve za določitev enot urejanja prostora in območij podrobnejše namenske rabe prostora, in sicer zemljišča, ki so v usmeritvah za določitev enot urejanja prostora in območij podrobnejše namenske rabe prostora določena kot območja stavbnih zemljišč;
- f) območja državnih prostorskih načrtov v pripravi (v fazi potrjenega predloga najustreznejše variante, osnutka državnega prostorskega načrta ali predloga državnega prostorskega načrta) za druge prostorske ureditve državnega pomena, ki vsebujejo usmeritve za določitev enot urejanja prostora in območij podrobnejše namenske rabe prostora, in sicer zemljišča, ki so v usmeritvah za določitev enot urejanja prostora in območij podrobnejše namenske rabe prostora določena kot območja stavbnih zemljišč;
- g) 10 metrov širok varovalni pas pri avtocestah in hitrih cestah, ki se meri od zunanega roba cestnega sveta v smeri prečne in vzdolžne osi, pri premostitvenih objektih pa od tlorisne projekcije najbolj izpostavljenih robov objekta na zemljišče;
- h) 10 metrov širok varovalni progovni pas pri glavnih enotirnih železniških progah, ki poteka od meje progovnega pasu na obeh straneh proge, in
- i) območja, ki so po namenski rabi kmetijska, in so s prostorskim aktom občine določena kot območja izključne rabe, na katerih potekajo stalne aktivnosti vojske.

Obrazložitev, iz katere je razvidno, katera območja iz 2. točke priloge 2 pravilnika so bila iz predloga območij TVKZ in drugih območij, potencialno primernih za kmetijstvo, izločena

Skladno s pravilnikom so bila v Občini Makole izločane sledeče vsebine:

- območja varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom

V občini Makole so bila omenjena območja izven kmetijskih zemljišč, tako da so bila določena kot ODZI.

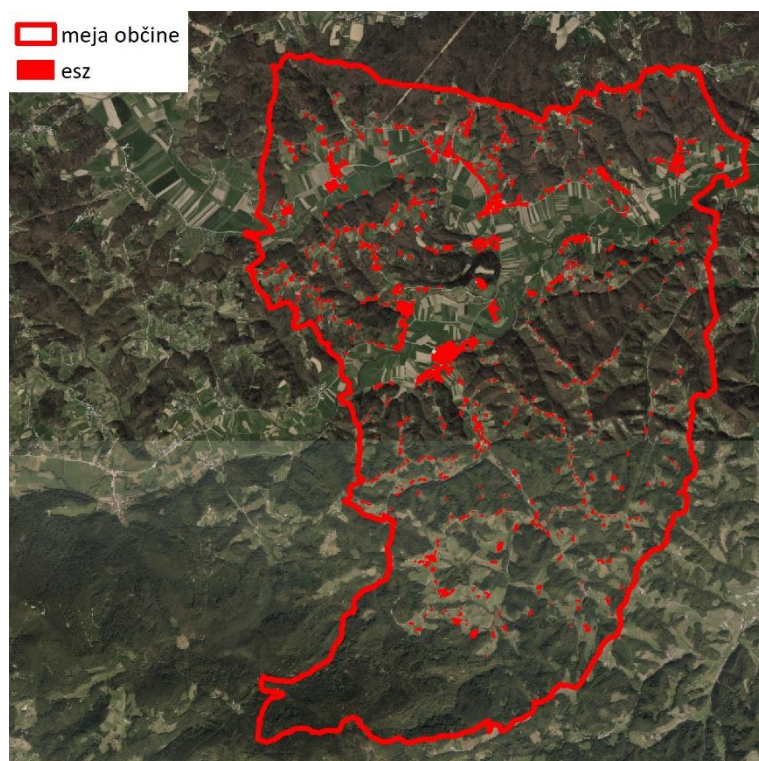

Slika 11: Grafični prikaz združenih dejavnikov izločanja iz predloga območja TVKZ

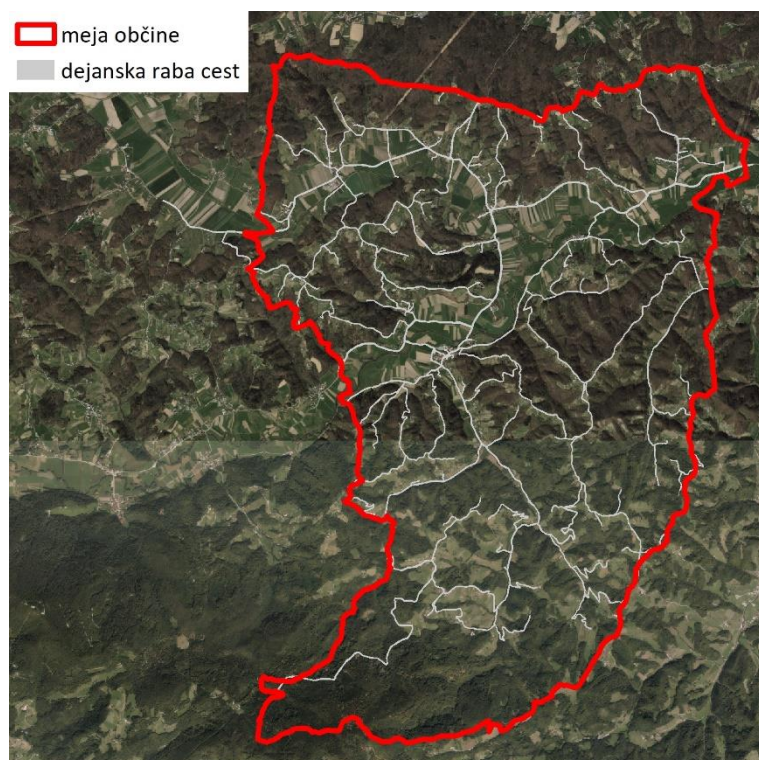
4.7 DODATNA IZLOČANJA - Izločitev pozidanih zemljišč, vodnih zemljišč in cest

Za potrebe dodatnega izločanja se uporabi:

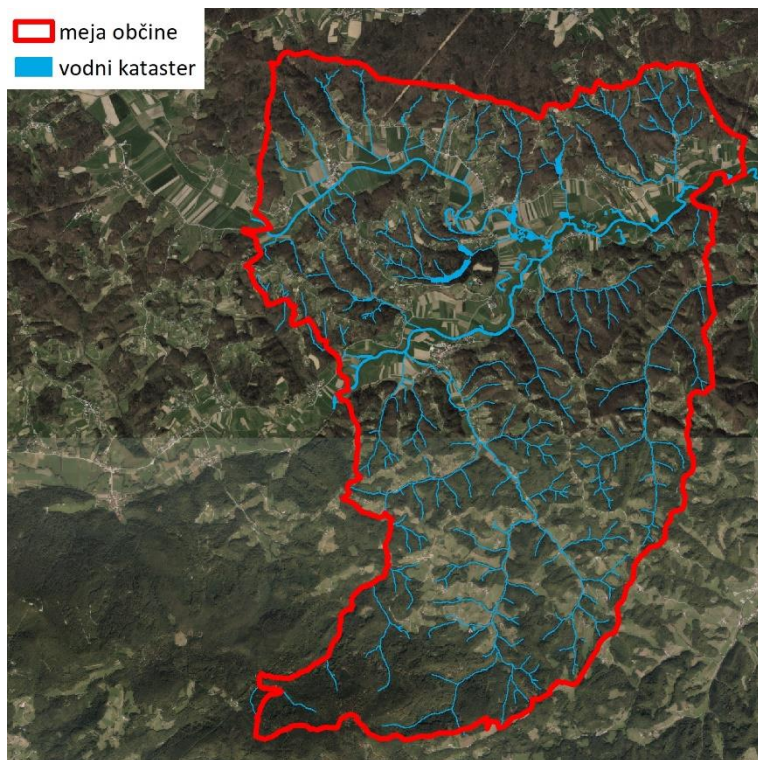
- podatke iz evidence stavbnih zemljišč,
- podatke iz dejanske rabe zemljišč javne cestne in železniške infrastrukture,
- podatke iz vodnega katastra ter
- podatke iz dejanske rabe gozdnih zemljišč.

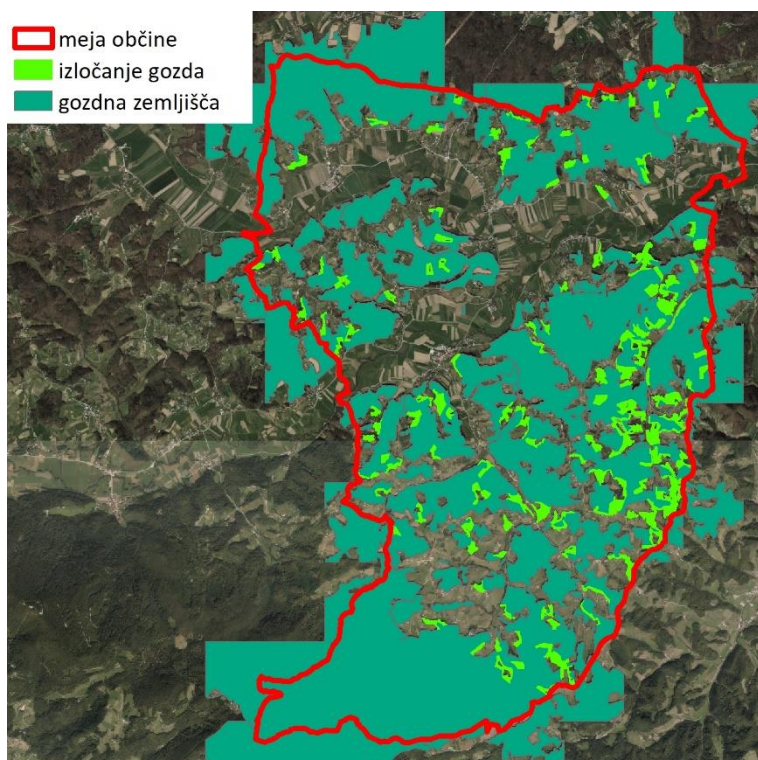
Slika 12: Grafični prikaz evidence stavbnih zemljišč

Slika 13: Dejanska raba zemljišč javne cestne in železniške infrastrukture

Slika 14: Grafični prikaz vodnega katastra

Slika 15: Grafični prikaz gozdnih zemljišč po dejanski rabi

Pozidana zemljišča iz evidence stavbnih zemljišč, ki so po namenski rabi kmetijska, se določijo kot podkategorija:

- TVKZp,
- OKZp.

Pozidana zemljišča iz dejanske rabe cestne in železniške infrastrukture, ki so po namenski rabi kmetijska, se določijo kot podkategorija:

- TVKZc,
- OKZc.

Vodna zemljišča, ki so po namenski rabi kmetijska, se določijo kot podkategorija:

- TVKZv,
- OKZv.

Gozdna zemljišča, ki so po namenski rabi kmetijska in so večja od 1 ha, se določijo kot podkategorija:

- TVKZg,
- OKZg.

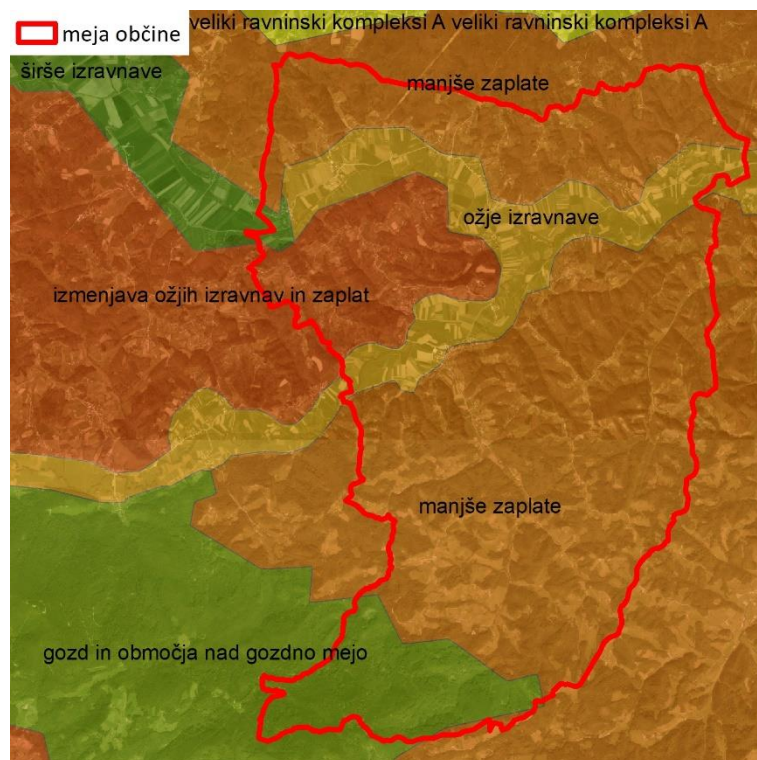
Pozidana zemljišča iz evidence stavbnih zemljišč, pozidana zemljišča iz dejanske rabe cestne in železniške infrastrukture, vodna zemljišča in gozdna zemljišča po dejanski rabi ter kmetijska po namenski, večja od 1 ha, se iz predloga drugih zemljišč potencialno primernih za kmetijstvo izloči.

4.8 Ročno oblikovanje območij

Zakroževanje po strateških podtipih

Predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se ob upoštevanju podtipov strateških območij za kmetijstvo in pridelavo hrane (iz predpisa, ki določa območja za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo), oblikuje z upoštevanjem usmeritev po posameznih podtipih, ki so zapisane spodaj v točkah a) do j).

Pred začetkom zaokroževanja preverimo mejo območja podtipa, znotraj katerega bomo zaokroževali, in strokovno presodimo, kje v naravi poteka meja območja podtipa. Presoja je potrebna, ker so bila območja podtipov strateških območij za kmetijstvo in pridelavo hrane zajeta v merilu 1: 500.000.

Slika 16: Strateški podtipi v občini Makole

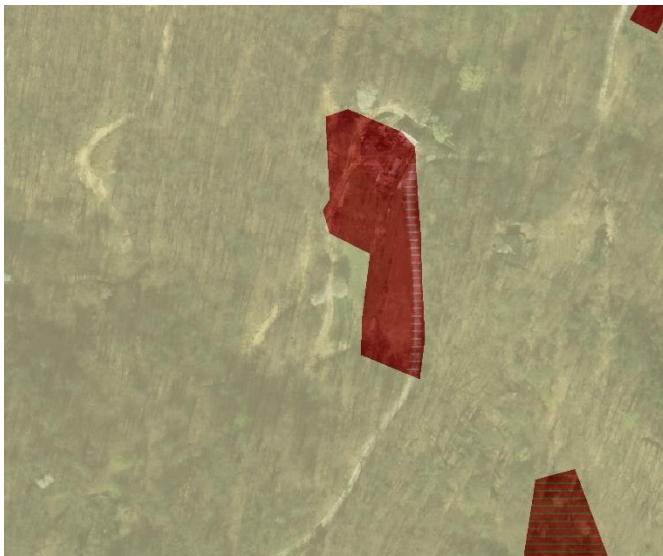
V občini Makole se pojavijo štirje strateški podtipi:

- izmenjava ožjih izravnav in zaplat:

- predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa kot vzdolžno sklenjene površine na dnu dolin ter kot večje sklope ali nadaljevanje sklenjenih kmetijskih površin, prednostno na reliefnih oziroma grebenskih izravninah;
- kot predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa tudi (sklenjene) vinogradniške in sadjarske lege (območja trajnih nasadov) na pobočjih, ne glede na slabšo boniteto in večjo strmino;
- izogiba se erozijsko manj stabilnim območjem.
- ožje izravnave:
 - na uravnanih delih dolin brez poselitve se predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč določa kot vzdolžno sklenjene površine;
 - pridruži se robne brežine z nagibom do 11 odstotkov, predvsem na prisojnih legah.
- manjše zaplate:
 - predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa lokalno, v manjših zaplatah, na območjih višjih bonitet, prednostno na reliefnih izravninah (položnejših in prisojnih legah);
 - predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa na območjih, ki so s prostorskimi akti opredeljena kot območja ohranjanja prepoznavne kulturne krajine;
- gozd in območja nad gozdno mejo:
 - predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa le izjemoma oziroma mestoma.

Zaokroževanje glede na velikost poligona

Pri ročnem zaokroževanju se izločajo tudi območja, kjer je sklenjeni sklop TVKZ, manjši od pol ha. Poligoni med pol in en hektar se dodatno presojuje, ali je smiselno, da ostanejo TVKZ. Pri odločitvah so bili bistveni podatek iz sloja skupnih bonitet, dejanske rabe kmetijskih zemljišč in velikosti.

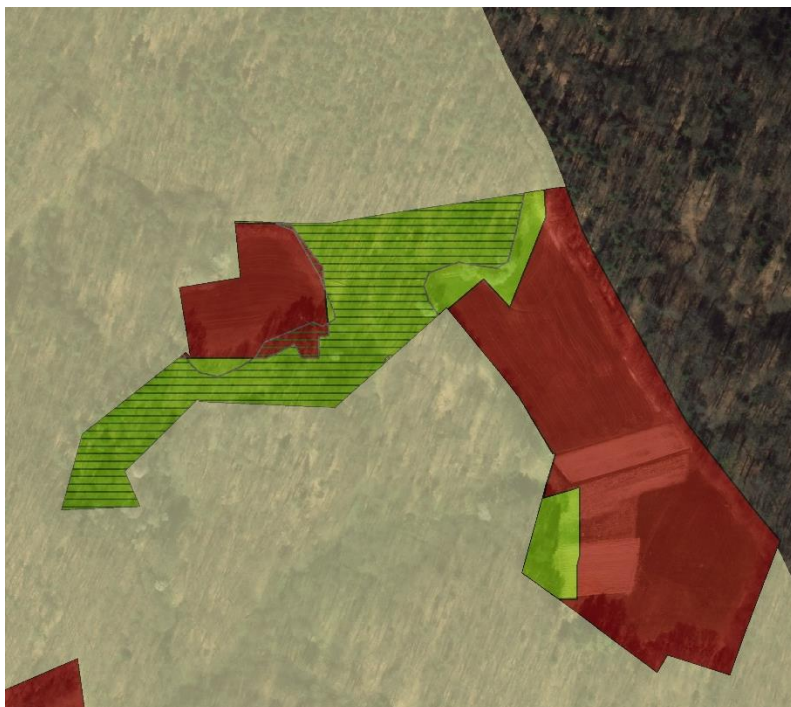

Slika 17: Primeri zaokroževanja glede na velikost poligona. Na prvi sliki je rezultat modela, na drugi pa rezultat po zaokroževanju. Poligon je velik približno 0,4 ha in smo tako določili OKZ.

Generalizacija glede na umeščenost poligonov TVKZ in OKZ

V primerih, ko so bili manjši poligoni umeščeni med poligone TVKZ in obratno, smo poligone smiselno zaokrožili glede na generalizacijo.

Slika 18: Primeri zaokroževanja glede na umeščenost OKZ in TVKZ poligonov. Na spodnjih slikah imamo najprej prikaz modela pred in nato končni rezultat po zaokroževanju.

Zaokroževanje glede na terenske ogled in sondiranje

Zaradi razgibanega terena in pogostih večji območij gozda po dejanski rabi na kmetijski namenski rabi, sta bila dne 22. in 23. 3. 2022 izvedena terenska ogleda več lokacij v Občini Makole. Teren se je zaradi zasedenosti preostalega dela ekipe izvedel s strani GZC, d.o.o.

Terenski ogledi so v splošnem potrdili stanje zemljišč kot izhaja iz podatkov o bonitetnih točkah po območjih enakih bonitet. Najboljša zemljišča so v dolini Dravinje (in Ložnice), dobra zemljišča so tudi severno od Dravinjske doline, kjer je teren gričevnat. Tla so v tem delu globoka, kar je potrdilo tudi izvedeno sondiranje.

Slika 19: Primer sondiranja v severnem delu občine Makole, na osnovi katerega se je potrdilo določitev TVKZ.

Slika 20: Primer zaokroževanja glede na terenski ogled v J delu občine, v Halozah. Predlagan TVKZ zaradi višje bonitet po podatku OEN in zmerne naklona, kljub precejšnji osenčenosti ozke doline.

Slika 21: Ogled območja na južnem delu občine, kjer je bil na ravninskem delu določen TVKZ.

Slika 22: Primer zaokroževanja na J delu občine, v Halozah. Glede na podatke o bonitetnih točkah po območjih enakih bonitet imajo zemljišča boniteto 35, po DOF pa je razvidna lokalno intenzivnejša obdelava. Glede na terenski ogled (fotografiji spodaj) smo se odločili, da se tukaj določi manjše območje predloga TVKZ.

Slika 23: Ogled stanja na terenu na območju Haloz.

Slika 24: Ogled stanja na terenu na območju Haloz.

4.9 Območja, potencialno primerna za kmetijstvo

Skladno s pravilnikom so bila območja, ki se izkazujejo za potencialno primerna za kmetijstvo ročno zaokroževana s smiselnim povzemanjem metodologije zaokroževanja predloga trajno varovanih kmetijskih zemljišč. Pri tem so bili vneseni dodatni kriteriji:

ZNOTRAJ NASELIJ – poligoni obkroženi z stavbnimi zemljišči:

- PPK do 0,5 ha se prekategoriizira v ODZ
- PPK med 0,5 in 1 ha se smiselno pregleda in oceni, ali ostane PPK

- PPK nad 1 ha načeloma ostane, razen v primeru npr. izrazito neustrezne oblike, ... (po kriterijih kot za OKZ)

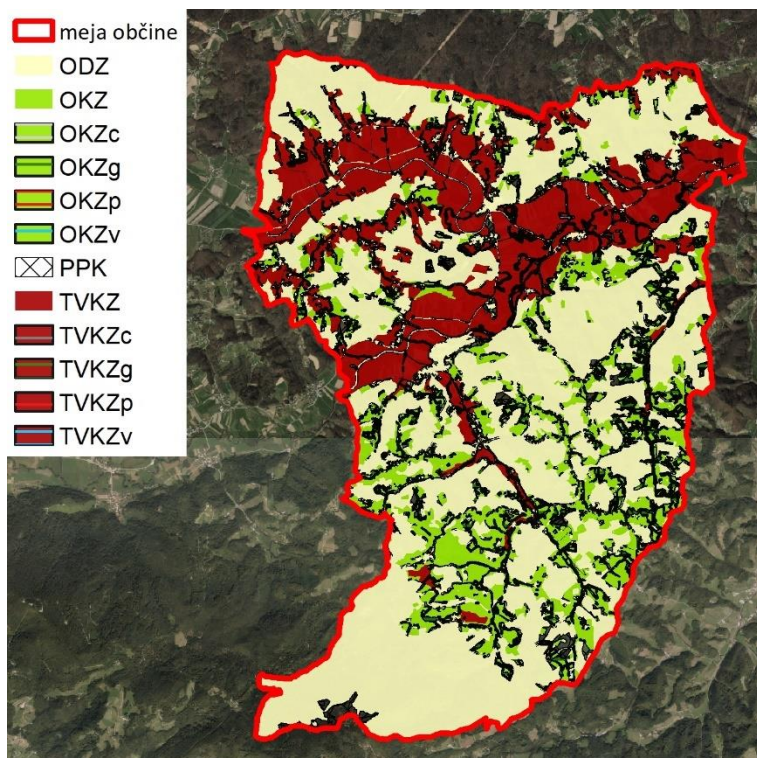
OB NASELJIH – poligoni na robu stavbnih zemljišč:

- če so smiselni in se nadaljujejo v kompleksna TVKZ, potem ostanejo PPK ne glede na velikost

V ODPRTEM PROSTORU

- PPK poligoni, ki so znotraj ODZ in ne mejijo na TVKZ ali OKZ ter so manjši od 1 ha, se prekategorizirajo v ODZ

4.10 Rezultat po zaokroževanju

Slika 25: Grafični prikaz končne obdelave